

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/196236,Hold-oswiecimskim-meczennikom-19-stycznia-2024.html>
12.05.2024, 18:41

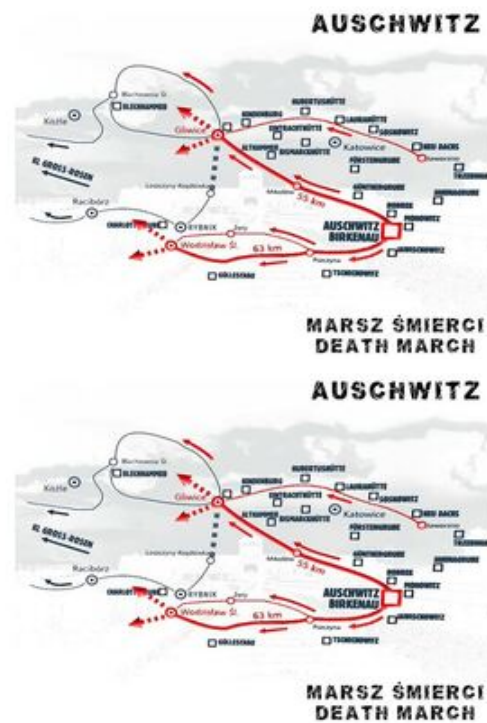
Hołd oświęcimskim męczennikom - 19 stycznia 2024

17 stycznia 1945 r. z niemieckiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau do Wodzisławia Śląskiego wyruszył „marsz śmierci”. W momencie zarządzenia tzw. ewakuacji rozkaz dotyczył aż 56 000 więźniów, mimo że zima 1944/45 była wyjątkowo śnieżna i mroźna. Na samej trasie marszu zginęło co najmniej 600 osób, znacznie więcej zostało zamordowanych przez Niemców poza drogą przemarszu i w masowych egzekucjach. Badacze szacują, że łącznie podczas marszu zginęło około 15 000 więźniów. 22 stycznia 1945 r. więźniowie dotarli do Wodzisławia Śląskiego.

Ewakuowane w tym czasie zostały również podobozy KL Auschwitz. Jedna z grup licząca 2500 osób została przetransportowana pociągiem z Gliwic do miejscowości Leszczyzny (obecnie Czerwionka-Leszczyzna). Stamtąd poprowadzono ich 250 km do KL Gross-Rosen. Na 40 km odcinku z Czerwionki do Raciborza życie straciło około 1000 więźniów.

Dla upamiętnienia tej tragicznej historii szlakiem od Gliwic do Górek Śląskich wyruszył Jan Kwaśniewicz – naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Katowicach wraz z Adamem Pazerą reprezentującym Wojewodę Śląskiego oraz z Barbarą

Adamczyk – Prezes Oddziału w Katowicach Towarzystwa Opieki nad Oświęcimiem, ks. ppłk. Grzegorzem Bechtą – proboszczem katowickiego kościoła garnizonowego, Janem Musiałem – p.o. prezesa Zarządu Śląskiego ŚZŻAK oraz Małgorzatą Kalańską – prezes katowickiego oddziału Związku Sybiraków. Przy grobach wojennych i pomnikach w Gliwicach, Czerwionce-Leszczynach, Książenicach, Rybniku, Raszczycach oraz Górkach Śląskich złożyli kwiaty i zapalili znicze. W upamiętnieniu męczenników oświęcimskich asystowali przedstawiciele lokalnych samorządów: w Czerwionce-Leszczynach i Książenicach – burmistrz Wiesław Janiszewski wraz z przedstawicielami urzędu, kombatantami i młodzieżą; w Rybniku – prezydent Piotr Kuczera; w Raszczycach – Grzegorz Gryt- wójt Gminy Lyski z przedstawicielami urzędu; w Górkach Śląskich – Anna Iskała – wójt Gminy Nędza z przedstawicielami urzędu i młodzieżą.

Miejsca pamięci:

Gliwice: Kompleks 8 zbiorowych mogił ofiar Marszu Śmierci. Nr 12/17 w Ewidencji Miejsc Pamięci Województwa Śląskiego. Gliwice, cmentarz centralny przy ul. Kozielskiej (50°18'25.0"N 18°38'18.6"E)

Czerwionka-Leszczyny: Pomnik upamiętniający zamordowanych w Marszu Śmierci. Nr 10/09 w Ewidencji Miejsc Pamięci Województwa Śląskiego. Czerwionka-Leszczyny, ul. Dworcowa

Książenice: Grób zbiorowy wojenny 45 więźniów, którzy zginęli w styczniu 1945 roku w czasie Marszu Śmierci. Nr 10/05 w Ewidencji Miejsc Pamięci Województwa Śląskiego. Książenice, cmentarz parafialny przy ul. ks. J. Pojdy (GPS: 50°09'04.9"N 18°35'43.8"E)

Rybnik: Grób zbiorowy wojenny 446 więźniów KL Auschwitz zamordowanych w czasie Marszu Śmierci . Nr 33/23 w Ewidencji Miejsc Pamięci Województwa Śląskiego. Rybnik, las za parkingiem dodatkowym kąpieliska Ruda (GPS: 50° 6' 53.35" N, 18° 32' 59.25" E)

Raszczyce: Grób zbiorowy wojenny dziewięciu więźniów KL Auschwitz-Birkenau zamordowanych w Marszu Śmierci. Nr 68/03 w Ewidencji Miejsc Pamięci Województwa Śląskiego. Raszczyce, droga boczna od ul. Rybnickiej (GPS: 50°06'51.9"N 18°18'15.3"E)

Górki Śląskie: Grób zbiorowy wojenny 17 bezimiennych więźniów zamordowanych w Marszu Śmierci. Nr 72/01 w Ewidencji Miejsc Pamięci Województwa Śląskiego. Górki Śląskie, cmentarz przy ul. Ofiar Oświęcimskich (GPS: 50°08'30.3"N 18°22'43.4"E)

